

Pomoc państwa na produkcję energii ze źródeł odnawialnych w prawie Unii Europejskiej - streszczenie

Spośród wszystkich sektorów gospodarki to energetyka stanowi branżę szczególnie uciążliwą dla środowiska. Z tego powodu wiele uwagi poświęca się rozwiązaniom, które pozwalają na ograniczenie negatywnego wpływu sektora energetycznego na środowisko. Do takich rozwiązań niewątpliwie należy wykorzystywanie odnawialnych źródeł w procesie wytwarzania energii. Produkcja energii z odnawialnych źródeł traktowana jest jako nieodłączny element międzynarodowych działań związanych ze zwalczaniem zmian klimatu, a tym samym ochroną i poprawą jakości środowiska. Korzystanie z odnawialnych źródeł wiąże się jednak z pewnymi ograniczeniami. Podstawową barierą jest ich niska konkurencyjność cenowa względem paliw kopalnych w związku z wysokimi kosztami produkcji energii. W rezultacie państwa członkowskie sięgają po odpowiednie środki wspierające wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł celem pokonania niedoskonałości rynkowych oraz zapewnienia odpowiedniego stopnia produkcji energii z odnawialnych źródeł.

Powyżej wskazane założenia stanowią punkt wyjścia i pozwalają sformułować dwie zasadnicze hipotezy. Pierwsza zakłada, że wsparcie publiczne stanowi nieodłączną część systemu związanego z wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł, w związku z czym środki pomocowe udzielane jej producentom mogą stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Biorąc jednak pod uwagę, że zakaz pomocy państwa nie ma charakteru bezwzględny, można przyjąć, że Komisja uzna taką pomoc za dopuszczalną. Zgodnie z drugą, wsparcie ze środków publicznych (które może przybierać formę pomocy państwa) udzielane w związku z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych stanowi niezbędne i skuteczne narzędzie służące realizacji zobowiązań Unii Europejskiej w dziedzinie walki ze zmianami klimatu.

Tak sformułowane hipotezy wymagały wielopłaszczyznowej analizy. Aby dokonać ich weryfikacji, przed niniejszą pracą postawiono pięć podstawowych celów badawczych, które stanowiły oś rozważań w ramach poszczególnych rozdziałów rozprawy.

Po pierwsze, należało do nich usystematyzowanie siatki terminologicznej związanej z pojęciem „energii z odnawialnych źródeł”, a także z aspektami materialnymi i proceduralnymi

stosowania reguł pomocy państwa w prawie Unii Europejskiej. Po drugie, przeanalizowanie obowiązujących regulacji prawnych dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł w Unii Europejskiej, celem określenia ram prawnych warunkujących wykorzystywanie odnawialnych źródeł na jej obszarze. Po trzecie, ustalenie elementów pojęcia pomocy państwa w kontekście produkcji energii ze źródeł energii, dla potrzeb weryfikacji, czy i w jakim zakresie środki pomocowe przyznawane wytwórcom tej energii mogą stanowić pomoc państwa w rozumieniu prawa Unii Europejskiej. Po czwarte, zidentyfikowanie obowiązujących regulacji prawnych określających warunki dopuszczalności pomocy państwa na produkcję energii ze źródeł odnawialnych. Po piąte, podjęcie próby oceny krajowych systemów wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych stosowanych przez państwa członkowskie w świetle reguł pomocy państwa.

State aid for energy from renewable sources in European Union law - summary

Among the various economic sectors, the energy industry is particularly harmful to the environment. Therefore, a lot of attention is paid to the solutions that reduce the negative impact of the energy sector on the environment. Such solutions undoubtedly include the use of renewable sources in the energy generation process. The production of renewable energy is considered as an integral part of international actions to combat climate change, i.e. protecting and improving the quality of the environment. The use of renewable sources, however, is related to some limitations. The main barrier is their low price competitiveness as compared to the fossil fuels due to the high cost of energy generation. Thus, application of measures supporting the generation of renewable energy by the Member States is necessary to overcome the market imperfections and to ensure an adequate level of renewable energy production.

The above assumptions are the starting point for further analysis and allow formulating two fundamental hypotheses. The first one assumes that the public support is an integral part of the renewable energy production system, and, consequently, the aid granted to its producers may constitute State aid within the meaning of Article 107(1) TFEU. However, given that the ban on

State aid is not absolute, it can be assumed that the Commission will find such aid compatible with the internal market. The second hypothesis assumes that public support (which can take the form of State aid) granted for the renewable energy generation is a necessary and effective measure to implement the European Union's commitments to combat climate change.

Such hypotheses required a multi-dimensional analysis. In order to verify them, five basic research objectives were established which were the focus of discussion within the respective chapters of the doctoral dissertation.

Firstly, the aim was to systematize the terminology related to the concept of "energy from renewable sources", as well as the material and procedural aspects of the application of State aid rules in European Union law. Secondly, to analyze the existing legal regulations concerning the renewable energy production in the European Union, in order to determine the legal framework for the use of renewable energy in the territory of the Union. Thirdly, to identify the elements of the concept of State aid in the context of energy generation from renewable sources in order to verify whether and to what extent the aid granted to the generators of renewable energy may constitute State aid within the meaning of European Union law. Fourthly, to identify the existing legal regulations concerning the admissibility of State aid for energy from renewable sources. Fifthly, to evaluate Member States' national support schemes in the light of State aid rules.

Słowa kluczowe

Pomoc państwa, prawo Unii Europejskiej, odnawialne źródła energii, system wsparcia, zielone certyfikaty

Key words

State aid, European Union law, renewable energy sources, support scheme, green certificates